

Déli Hirlap

MEGJEJENÉS ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros, Szabadság-utca 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-31, azonnali 19. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN: havonként 120 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei az egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN: HAVONKÉNT: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 480 Lei, egész évre 960 Lei. • KÖZTÁRSZÁVÉLŐK, valamint Állami nyugdíjassok részére: havonként 60 Lei, egy negyedévre 180 Lei, egy félévre 360 Lei és egy egész évre 720 Lei

VI. ÉVFOLYAM / 162. SZÁM.

TIMISOARA, 1930 JULIUS 19, SZOMBAT

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN LEI 5

Csunya vircsaft

az, amely országos tényezők részéről a lakosság millióinak kárára nálunk folyik. Volt már alkalmunk nem egyszer reámutatni arra a határtalan könnyelműségre, amelyet a kormány a svéd gyufalovagokkal kötött szerződés révén elkövetett. Bérbeadták a gyufamonopoliumot akkor, amikor súlyos kötelezettségek teljesítésére semmi pénz nem állott rendelkezésre és a svédek mentőangyalokként jelentek meg Bukarestben. Akinek torkán szorul a hurok, nem sokat vizsgálja, hogy milyen ára van a segítségnek. Így tett a kormány is, amikor Kreugerék minden feltételét vakon és süketen elfogadta. Elvben nem vagyunk ellene bizonyos állami üzemek bérbeadásának külföldi érdekeltségek számára, különösen nálunk, ahol az állapotok csak javulhatnak. Vonatkozik ez különösen a vasútra és postára. A szerződést azonban úgy kell megkötni, hogy abból az államnak és így a lakosságnak előnye legyen. A kormány a svéd gyufatröszttel létesített szerződés megkötésénél a gondoságnak azt a legelemibb és legkisebb mértékét is elmulasztotta, melyet a kliens joggal követelhet meg a legkedvezőbb fiskálistól is. Egy év előtt a román—svéd gyufa ára még két lei volt. Fokozatosan három leire emelkedett ára és most kiderül, hogy a külföldi gyufalovagok abban a pillanatban, amikor tetszik nekik, öt leire emelhetik a skatulya gyufa árát. Ezzel szemben nem nyújtanak jobbat. Ellenkezőleg. Sem többet. Ellenkezőleg. A dobozok kisebbek lettek, a gyufaszálak mennyisége kevesebb. És most mindezek felül kiderül, hogy a szerződésbe olyan hiba csuszott be, — bizonyára nem minden szándék nélkül — mely a gyufafogyasztó közönséget kényre-kedvre kiszolgáltatja a svéd tröszt urainak, akik bizonyára jót nevetnek a markukba a „balkáni közgazdászok” naivitása fölött. De vajon naivitás-e a közönség érdekeinek ilyen súlyos megsér-

tése? Nem bűnös könnyelműség-e a millióknak ez az elpazarlása? Szabad-e állampolgáraknak és közgazdasági „szaktekinélyeknek” évente milliókat kidobni — a lakosság zsebéből? Ha van bennük felelősségérzet, akkor minden egyes gyufaszálnál, melyet

meggyújtanak, lelkiismeretfurdalást kell érezniök. És megérdemelnék azok, akiknek részük volt a svéd gyufatrösztel kötött szerződés létrehozatalában, hogy a gyufalovagok képükkel ékesítsék minden egyes doboz külsejét. Hisz az üzlet megéri. És jó lenne a

lakosságnak is mindig maga előtt látni azokat, akik így gazdálkodnak a nemzeti vagyonnal. Hogy áldhassák őket még halóporaikban is. Amikor is az öt leies svéd gyufa világhosszára fényeskedjék nekik. Megérdemlik.

Lindner Ármin, aki tegnapig Budapesten tartózkodott, délelőtt fiával együtt hirtelen eltűnt a magyar fővárosból

A temesvári ítéletlapja folyosóján talán sohasem volt olyan népes, mint tegnap délelőtt. A szüneti tanácsnak, mint vádtanácsnak kellett volna a Timisiana-ügyből kifolyólag emelt gyanúsítások alapján Oprea János és Arzenovici Gyula szabadlábra helyezésének kérdésével foglalkozni. A letartóztatást elrendelő törvényszéki határozatot a védelem ugyanis a táblai vádtanács-hoz felebbevitte meg. Ugyancsak tegnap kellett volna tárgyalni a táblai vádtanácsnak Oprea János második letartóztatásának ügyét, amelyet a törvényszék gyilkosság kísérlete miatt rendelt el ellene.

A vádtanács azonban ezuttal nem foglalkozott az ügygel, mert a többi ügy az egész délelőttöt igénybe vette úgy, hogy Fehér Kristóf dr. tanácselnök a Timisiana-ügyben hozandó döntést ma délelőttre halasztotta.

Amíg Temesvárott Oprea János és Arzenovici Gyula szabadságukat igyekeznek visszanyerni, addig Budapesten már ráterelődött a figyelem Lindner Árminra, a Városi Takarékpénztár és később a Timisiana igazgatójára. Amikor tavaly ősszel az első feljelentést megtették Lindner ellen, akkor sietve visszafizetett a banknak közel

egy millió leit. Utána az igazgatóság visszavonta a feljelentést. Lindner Ármin a temesvári ügyészségtől visszakapta az utlevelét és azonnal Bécsbe utazott, ahol az izgalmak folytán leromlott egészségi állapotát hozta helyre.

Utóbb újabb feljelentések következtek, Lindner nem látta elérkezettnek az időt a hazatérésre, hanem Bécsből Budapestre utazott és telepedett meg.

A magyar fővárosban várta be ügyének jobbra fordulását. Oprea János és Arzenovici Gyula letartóztatásával azonban a Timisiana ügye döntő fázisba lépett és a Temesvárott lejátszódott eseményekről a budapesti lapok hasábos cikkeiben számoltak be. Időközben a Déli Hirlap utján a budapesti sajtónak az is tudomására jutott, hogy Lindner Ármin nem csak körözik, hanem megindították a kiadatási eljárást is a volt igazgató ellen. A fővárosi lapok részleteket közöltek az egész ügyről és hírül adták azt is, hogy Lindner Ármin Budapesten tartózkodik. A 8 Orai Ujság munkatársa a hír vétele után Lindner Ármin budapesti lakhelyének kinyomozására indult.

Megállapította, hogy Lindner Ármin Gusztáv nevű

fiával együtt, aki látogatására Budapestre utazott, három napig az Imperial szállóban lakott, azonban tegnap reggel hirtelen elhagyta a szállodát.

Az újságíró ama érdeklődésére, vajjon Lindner Budapestről merre és hová távozhatott, az Imperial szállóban semmiféle felvilágosítást nem tudtak adni. A sajtó erre a budapesti rendőrfőkapitányságon érdeklődött, ahol a következő felvilágosítást adták:

— Arról, hogy Lindner Ármin Budapesten tartózkodik és azt, hogy a román hatóságok körözik és hogy ellene a kiadatási eljárás is megindult, csupán a lapokból értesültünk. A budapesti főkapitányság ebben az ügyben nem indíthatott semmiféle eljárást, hiszen

Lindner szabályszerű román utlevéllel tartózkodott Budapesten és ezideig a román hatóságok körözövelét a budapesti rendőrfőkapitányság nem kapta meg.

Lindnernek így szabad járáskeleése biztosítva volt.

Valószínű, hogy a temesvári híradások alapján Lindner Ármin értesült a Timisiana-ügyben bekövetkezett újabb szenzációs fordulatról és sürgősen elutazott Budapestről és egyben Magyarországról is.

A királyi család tagjainak utazása. Bukarestből jelentik, hogy Maria özvegy királyné és Ileana hercegnő július tizenharmadikán a jugoszláv királyi pár látogatására utaznak. Onnan Salzburgba, Bayruthba és Sigmaringenbe mennek.

Legjobban a „TERMINUS“-bárban lehet mulatni.
Nagy júliusi program!

LENUCA BAITELLI GRÓFNÉ
táncfenomén

Elsőrendű
szalon-jazz

Lantos Irén táncművésznő
Kálmán Lonci táncművésznő
Szabó Titi nemzetközi táncművésznő
Olly Jolly karakter-táncosnő

Reggelig
nyitva!

A fényképek segítségével sikerült megállapítani, hogy a hamisított utlevelekkel kiket akartak Amerikába csempészni

A bánsági utlevélhamisításokkal összefüggően tudvalevőleg a temesvári rendőrség őrizetbe vette, majd az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró is letartóztatta Muntean Pál temesvári magántisztviselőt, akinél három hamisított utlevelet találtak. A rendőrség már régen gyanította, hogy Muntean Pál bukaresti összeköttetései révén román nemzetiségű állampolgárok számára Amerikába szülő utleveleket szerez. A nyomozást Crenian Aurél rendőrprefektus irányította és az teljes eredménnyel is járt. A rendőrprefektus utasítására Popovici Kornél, a rendőrség politikai osztályának főnöke, Muntean Pál lakásán házkutatást tartott és, amint azt már hetek előtt megirtuk, Amerikába szülő három utlevelet foglalt le.

Az utlevelekről rövidesen kiderült, hogy azok hamisak, bár szabályszerű belügyminiszteri pecséttel és aláírással voltak ellátva.

A nyomozás Popovici Kornél és Ruian Trifu komiszáros közbenjövete mellett szakadatlanul folyt, tegnap nyert befejezést és most már teljes egészében tisztán áll a hihetetlen ügyességgel keresztülvitt hamisítás.

Muntean Pálnál a házkutatás során ugyanis a 64.181. és az 58.237. számú már kiállított, valamint a 47.592. számú még kitöltetlen utleveleket találták meg. Az egyik utlevél tulajdonosaként Jung Péter nagyszentmiklósi lakos és felesége szerepelt, míg a másik utlevél Petrov Dusan és felesége, gelui lakosok nevére volt kiállítva. Muntean tagadásával szemben bizonyítékokat kellett szerezni a hamisítások tényét illetően és Crenian Aurél rendőrprefektus maga utazott le Bukarestbe, hogy a belügyminiszteriumban megállapítsa, vajjon ezek az utlevelek és az azokban szereplő adatok megfelelnek-e a valóságnak. A belügyminiszteriumban megejtett nyomozás újabb meglepetéssel szolgált. Az iktatóban ugyanis,

a Jung Péter nevére kiállított utlevél tulajdonosaként Winter József nevű egyén szerepelt, míg a másik utlevélre vonatkozólag a belügyminiszteri adatok Udovics Darinko nevű nőt tüntették fel.

Crenian Aurél rendőrprefektus megállapította, hogy a két utlevélnél kétfős hamisítás történt.

Kétségtelen volt immár, hogy úgy a Jung-, mint a Petrov-név hamis, a belügyminiszteriumban pedig kiderült, hogy Winter és Udovics sem igazi tulajdonosai az utleveleknek. Ezzel a fontos eredménnyel a rendőrprefektus visszatért Temesvárra és a nyomozást most már Popovici és Ruian folytatták. Bukarestben azt is sikerült megállapítani, hogy az utlevelek kiállítása érdekében Saruca és Rosner fővárosi ügyvédek jártak el.

Popovici Kornél és Ruian Trifu az új adatok birtokában először Nagyszentmiklósról, majd Gelura utaztak és megállapították, hogy Jung Péter, illetve Winter József, valamint Petrov Dusan, azaz Udovics Darinko nevű egyének az utlevelekben szereplő községekben nem élnek. Nagyszentmiklóson Popovici a szerzett adatok alapján Dobos István volt ügyvédi irnoknál és Jena István községi iktató hivatali tisztviselőnél házkutatást tartott.

Dobos Istvánnál ekkor tíz darab hamisított amerikai utlevelet, pecséteket, üres hatósági iratokat találtak, amelyek már csak kitöltésre vártak.

A házkutatás tehát sikerrel járt, azonban azt, hogy kik azok a román nemzetiségű egyének, akik a hamisított utlevéllel Amerikába akartak vándorolni, ekkor még nem sikerült megállapítani. Popovici Kornél tudta, hogy Nagykömlös községből évtizedek óta előszeretettel vándorolnak ki az emberek Amerikába és ezért Nagyszentmiklósról Nagykömlösre tette át a nyomozást. Más adat nem volt még kezében, mint a hamisított utleveleken levő fénykép. Ezen a nyomon indult el és Nagykömlősen meg is találta azokat, akik a hamisított utlevelek-

Tragikomédia három felvonásban, amelyben megismerkedünk Romeo esetével, az ő Juliáival és saját apjával, mint riválissal

Az itt következő tragikomédia, amelynek megtörténetét a Corriere della Sera garantálja, néhány nappal ezelőtt játszódott le Milánóban. **Első felvonás:** A Via Calzaron egy elegánsan öltözött fiatal hölgy sétál. Mögötte egy fiatalember. Aki megszólitja. Akit meghallgatnak. Aki a végén elkiséri a hölgyet. Aki viszont nem lakik messze. A fiatalember dobogó szív-

vel akartak Amerikába jutni. Az első utlevél fényképei Boran Jánost és Sebesan Szaveta nagykömlői lakosokat tüntették fel, akik Jung Péter és felesége néven vándoroltak volna ki, míg a Petrov Dusan és neje nevére kiállított utlevél igazi tulajdonosai a fénykép szerint Tolcea Andrei és Mezin Ilona ugyancsak nagykömlői lakosok voltak. Mindannyian román nemzetiségűek, akik a kivándorlási törvény szerint ugyanis nem mehetek volna ki Amerikába. Azonnal kihallgatták mindanegyüket és nem is tagadták, hogy Amerikába akartak menni. Elmondották, hogy a Hertl-ügyből ismert Popovics Sándor ügynökkel ismerkedtek meg, akinek révén azután Munteannal kerültek összeköttetésbe.

Bejöttek Temesvárra. és Muntean hajlandónak is mutatkozott az utleveleket megszerezni azzal, hogy férj és feleségként fognak az utlevelen szerepelni.

Egy-egy utlevélért hatvanezer leit kellett volna fizetni. Ebből az összegből harmincezer leit előlegképpen Munteannak át is adtak, a másik harmincezer lei az utlevél átnyújtásakor volt esedékes.

A nyomozás megállapította azt is, hogy a rendes polgári iratok mellett katonai iratokat is hamisítottak, főképpen olyan fiatalok számára, akik még hadkötelesek voltak és semmiképpen sem kaphattak volna utlevelet. A nyomozás sikeres lefolytatásáért és az elért eredményért teljes elismerés illeti a temesvári rendőrséget és Crenian Aurél rendőrprefektust.

A terjedelmes aktacsomót a nyomozás befejeztével a rendőrség tegnap küldötte el a temesvári ügyészségnek.

A nagyszentmiklósi főjegyző kijelentette még, hogy az ügyben szereplő Dobos István sohasem volt jegyző, hanem ügyvédi irodai alkalmazott és Jena István pedig iktató a nagyszentmiklósi községházán. Nagyszentmiklós sem közigazgatási tisztviselői teljes távolalottak a nagyarányú hamisításoktól.

vel távozik.

Második felvonás: Este. A hives félhomályban a hölgy megjelenik a balkonon. Nagy meglepetésére a fiut látja az utcán. Pont a balkon alatt. Meghatja ez a ragaszkodás, ez a nagy szerelem. Caro signore, jöjjön fel hozzám egy feketére! — invitálja a szerelmes lovagot. Őlelés, csók. Holdugár. Enyhe fuvallat. Egy-

szerre döngő léptek, a hölgy felsikolt.

— Szent ég, a férjem!

A fiatalember a balkonra menekül, ahol jótékonyan eltakarja liánok homályos függönye.

Harmadik felvonás: Megy egy órája lapul a balkonon a fiatalember. Ez meg is látszik rajt Szörnyen izgul. Ez az első ilyen rajtakapási esete. Egyszerre hallja amint a férj mondja:

— De édesem, te ebben a fojtó melegben becsukod a balkon a táját? Nyisd ki szivem, hadd érezzük a hűs levegőt.

A fiatalember nem várta be többet. Csak behunyta a szemét és ugrott. Ami azután történt azt csak később tudta meg. Amikor magához tért és amikor hallotta:

— Segítség! Tolvaj!

Ezt a házmesterné kiáltotta, aki az udvaron a sötétben tolvajt sejtett Romeoban, aki pedig csak csókot akart lopni és a lábát törte. Jött a rendőr is. Meg a mentők. Beszállították a kórházba. Ott bemondta, hogy a férj váratlan hazaérkezése okozta a katasztrófát.

— Férj? De hiszen ennek a dámanak nincs is férje! — mondta jóindulatosan a házmesterné, aki könyörületos szívé volt és a kórházba is elkíserte Romeot, ha mármint őmiatta viszi be a rendőr.

Az ifju arca megnyult. Később azonban megtudta, hogy ki járt szíve hölgyénél. Egyik barátjától. Az ő — apja.

A mentősorsjegyek

huzási napja
visszavonhatlanul
aug. 3-án

2.000 készpénznyeremény!
A FŐNYEREMÉNY 100.000 lei.

1 sorsjegy 20 lei.

A nyeremények kifizetését a „Temesvári Első Takarékpénztár” garantálja.
Sorsjegyek a mentőknél, Lőbléknél és a trafikokban kaphatók.

Ujdonság!

Önt érdekelni fogja!

Rendelje meg nálunk a „General-Publication den Haag” kiadásában megjelent

„A—Z”

nemzetközi, az utazási kifejezéseket tartalmazó 10 nyelvű zsebszótárt.

10 nyelv egy müben

A legnagyobb könnyedséggel leközdi az „A—Z” zsebszótárral minden nyelvbeli nehézségeit: Használatban egyszerű és praktikus. Nélkülözhetlen minden utazó részére, levelezésnél is, alkalmas valóban használatos kifejezések elsajátítására és nyelvgyakorlat céljaira.

A zsebszótár ára 100 lei

melyből előfizetőinknek 5% engedményt adunk, az összeg előzetes beküldése után portómentesen szállítjuk. Utánvét melletti megrendelésnél a postaköltséget felszámítjuk.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál.

A harminchat temesvári nagytanácsi tagból husz ellen emeltek kifogást

A temesvári nagytanács alakulása ellen Zarie György dr. és Niora György dr. ismeretes ellenvetésén kívül tegnap további négy elebbezést nyújtottak be és így az ellenvetések száma ötre szaporodott. Tegnap délelőtt elsőnek Tieran Sándor, a Svastica Banatului főszervezője, nyújtotta be ellenvetését. Tieran érdemtelenség címén **Oprea János kamarai elnök, Balta Koriolan dr. ujonnan megválasztott főpolgármester és Schmitz Ferenc alpolgármester mandátumának megsemmisítését kéri.**

Kifejti, hogy Balta és Schmitz, mint a Timisiana igazgatóságában szereplő városi kiküldöttek, nem védtek meg kellőképpen a város érdekeit. Érdemtelenséget emel a városi nagytanácsban helyet foglaló tizenkét kommunista tag ellen is, mert a király nevének említesekor nem voltak hajlandók a köteles hódolat kifejezést megadni. Továbbá összeférhetlenséget emel Vidrighin Sztán államvasuti vezérigazgató mandátumának megsemmisítését is, aki hivatalból tagja a városi nagytanácsnak. Tieran azon a nézeten van, hogy Vidrighin államvasuti igazgatói minőségében különböző üzletekből kifolyólag összeköttetésben van Temesvár városával. Hasonló indokot hoz fel Baltescu János dr., a Resica-művek igazgatójával szemben és végül kifogásokat emel Roth Ottó dr., a megyék szövetségébe megválasztott bizottsági tag ellen is.

A kommunisták ugyancsak tegnap nyújtották be ellenvetéseiket és azokban a városi nagytanács alakulásának megsemmisítését kéri. A kommunisták érdemtelenségi kifogást emeltek Oprea János, Balta Koriolan dr. és Schmitz Ferenc dr. ellen. Kifogásolják, hogy Engels Béla dr. korelnök nem a közigazgatási törvény alapján ejtette meg a választásokat.

Hivatkoznak arra, hogy nekik két állandó választmányi tagsági helyre van igényük, ezzel szemben csupán egy mandátumot nyertek az állandó választmányban.

Ezt az ellenvetést a kommunista frakció mind a tizenkét tagja aláírta.

A harmadik és negyedik ellenvetés aláírója Leyritz Árpád, a kommunista csoport tagja, aki függetlenül a kommunisták ellenvetésétől újabb indokokat hoz fel az alakulás megsemmisítése mellett. Leyritz ugyanis megtámadja Vidrighin Alexandrina mandátumát akinek szereplése a városi tanácsban szerinte összeférhetetlen. Összeférhetlenséget jelent be továbbá Hajdu Frigyes dr. ellen, aki a Elgiba villamossági részvénytársaság ügyésze. Leyritz utal arra, hogy az Elgiba ajánlatot nyújtott be a városhoz és ennek következtében tárgyalásokat fog folytatni a várossal.

Igy Hajdu Frigyes dr., mint ennek a társaságnak az

ügyésze, üzleti körülményekből kifolyólag kerül a várossal érintkezésbe, ami a közigazgatási törvény alapján nem engedhető meg.

Számszerűleg öt ellenvetést nyújtottak be összesen az alakulóülés ellen. A városi ideiglenes bizottság az összes ellenvetéseket azok beadására kitűzött határidő lejártá után a temesvári kormányzóság revíziós bizottságához terjeszti, amely azok letárgyalására tíz napon belül tárgyalási napot tűz ki. Az

A bíró fejéhez vágta a nehéz bronzkeresztet egy elítélt asszony

A varsói törvényszéki palota egyik tárgyalási termében tegnap súlyos természetű incidens játszódott le. Fiatal varsói asszonyt azzal vádolt az ügyész, hogy a rendőrt becsmérelte és utána inzultálta. Az asszony a tárgyalás alatt rendkívül idegesen viselkedett és utolsó szó jogán a bíróság előtt ártatlanságát hangoztatta. Amikor a bíróság elnöke a tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint az asszonyt hat havi elzárásra ítélték, a vádlott nő egészen közel lépett a bírói emelvényhez és a következőket mondotta:

— Ártatlanul ítéltetek el, de ha már ülnöm kell, akkor legalább legyen értelme is.

Ezzel felkapta az elnöki emelvényen álló nehéz bronzkeresztet és azt teljes erővel az elnök fejéhez vágta. A tárgyalóteremben nagy riadalom keletkezett, az asszony az egyik nyitott ablakon át az utcára akarta vetni magát, tettében azonban a teremőrök megakadályozták. Az elnök az ütés következtében eszméletét veszítette úgy, hogy kórházba kellett szállítani. Az orvosok véleménye szerint az ütés súlyosabb sérülést okozott.

Harminchét késszurással megölte feleségét az elkeseredett férj

A temesvári ítélőtábla tegnap két gyilkosság ügyében hozott ítéletet. Bogdan Konstantin ikloadi huszonkét éves gazda 1928 július tizennegyedikén páratlan kegyetlenséggel harminchét késszurással újszólván feldarabolta feleségét. Borzalmas tettének oka a féltékenység volt. Bogdan ugyanis tudomást szerzett felesége hűtlenségéről és emiatt szemrehányást tett neki. Az asszony azonban nem mutatott megbánást. Elbizakodottságában még kijelentette, hogy férjével nem él tovább, ami a fiatal gazdát annyira felingerelte, hogy kegyetlen módon végzett az asszonnyal. A temesvári törvényszék Bogdan Konstantint tíz évi sulyos börtönre ítélte. A tábla tegnapi tárgyalásán Brudariu

Adrián védő a vád módosítását kérte, mert szerinte Bogdan nem szándékosan, hanem erős lelki felindulásban követte el tettét. A tábla a védő kérelmét elfogadta és Bogdan Konstantin erős felindulásban elkövetett emberölés miatt hat évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ugyancsak gyilkosság büntette miatt állott az ítélőtábla előtt Dumă János micskei gazda, aki 1929 szeptember tizenhetedikén agyonlőtte Ruk Sebestyén mezőőrt. Az aradi törvényszék szándékos emberölés miatt a gazdát öt évi börtönre ítélte. A temesvári tábla a büntetést négy évre és hat hónapra szállította le. Az ítéletbe úgy az ügyész, mint a vádlott belenyugodott.

Arany hever a mezőkön és valószínűs népvándorlás indult meg a sárga kincs után

Magyarországon az arany utáni kutatás láza szállta meg mostanában az embereket. Egy hét előtt a Csallóközben levő és Győr közelében elterülő Ásványi község

határában falusi emberek arany- és kincs- és kis aranyrudakat találtak. A nagy értékű leletről azonnal jelentést tettek a hatóságoknak, Budapestre tanárokból és tudósok-

ból álló bizottság jelent meg a helyszínen, amely azóta szakadatlanul dolgozik és megállapította, hogy valóban aranyról van szó. Az aranyelet hírére megindult a népvándorlás Magyarország minden részéről Ásványi község felé. A romantikus idők elevenednek meg újra, öregek és fiatalok, asszonyok és leányok igyekeznek arany után kutatni, valósággal aranyláz fogta el az embereket. A hatóság még semmiféle intézkedést nem tett és Ásványi község határában, valamint az egész Csallóközben most tízezrek kutatnak arany után. A tudósok véleménye az, hogy az Ásványi község határában felfedezett lelet szinarany és évezredek óta halmozódott fel. Az arany a Hohenstaufen-hegységből származik. A hegység a württembergi Donau-kerületben Fils és Rems között terül el és valószínű, hogy innen az aranyat áradások, földrengések a kvarc és mészkövek között a Kis-Kárpátokon keresztül a Csallóközbe sodorták és hosszú idő után most akadtak rá. A magyar hivatalos körök csak a tudományos bizottság döntése után foglalkoznak a kérdéssel.

Botrányos

a józsefvárosi állomási posta elhanyagolt külseje

A józsefvárosi állomáson levő postahivatal Temesvár egyik legjobban látogatott postája, mert a Józsefvárosban lakó kereskedők nagyrésze leveleit és csomagját itt adja fel. Az interurbán telefonbeszélgetések java részét is itt bonyolítják le. A postahivatal külseje azonban igazán nem árulja el a nagy forgalmat. Hanyag és gondozatlan külseje inkább valamilyen faluéhoz, mint egy százezer lakósu város postahivatalához hasonlít. Az ajtókon spárpa fityeg, amelynek segítségével azokat ki és be lehet ránogatni. A postahivatal belseje még ápolatlanabb és gondozatlanabb. A telefonfülke ajtaja tárva-nyitva, mert az ajtó zárja nem működik és a párnázott falnak csak nyoma van meg. A kócot időközben a párnából kitepték és csak rongydarabokat hagytak meg emlékül. A fülkében kiálló szögek veszélyeztetik a telefonáló ruhájának épségét. Természetes, hogy ilyen körülmények között üzleti, vagy diszkrétebb megbeszélést alig lehet lefolytatni, mert azt a nyitott ajtóknál álló avatlan fülek is végig hallgathatják. A falakon ocsmány, undorító rajzok éktelekednek. Hogy a telefonálni jövő nők milyen érzésekkel távoznak a postáról, azzal egyáltalán nem törődik senki. Ideje volna, ha az illetékes hatóságok végre rendet csinálnának és a szégyenletes állapotoknak egyszer-szersmindenkorra véget vetnének.

Gyermekkoszti-
különlegességek
Világmarkák
csakis

Sternfeld utóda

Schwartz Gyula

üzletében kaphatók
Temesvár I., Mercy-u. 2.

ELBE Figyelem! Az Elbe Karisnyaház **ELBE**

folyó hó 15-étől kezdve díjtalanul

szolgáltatja ki minden köz- és magántisztviselőnek, hadirokkantnak, diáknak s munkásoknak igazolás mellett 10% kedvezményes bevásárlási könyvecskét

ELBE ELBE, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21 **ELBE**
ELBE, Józsefváros, Hunyadi-ut 13. szám **ELBE**

HIREK

Két napig

tartanak a Kinizsi jubileuma alkalmával rendezendő ünnepek

A temesvári Glória motor-kerékpár-egyesület versenyzői résztvettek legutóbb a nagyvárad-i motorsportversenyen és azon szép eredményeket értek el. A Nagyvárad—Csucsá—Zilah—Kolozsvár, —Csucsá—Nagyvárad közötti háromszáznyolcvan kilométeres megbízhatósági versenyen öt temesvári és hat nagyvárad-i versenyző jelent meg. Az eredmény a következő: Első díj: (büntető pont nélkül) Hasselhaahn (Glória), 2. Boleráz (Glória), 3. Neumann (Glória) 4. Moldovány (MCR), 5. Dimitrovics (MCR). Második díj: (ezüst éremmel díjazva): 1. Gienone (Glória), 2. Tarsoly (MCR). A két egyesület elhatározta, hogy a jövőben szoros kapcsolatot építenek ki Temesvár és Nagyvárad motorosai között és ezt számos versennyel kívánják elérni.

A Kinizsi Sportegyesület jubiláris ünnepe szombaton, július tizenkilencedikén délután hat órakor veszi kezdetét. Különböző szórakoztató tréfák lesznek, majd este kilenc órakor kabaré, utána pedig táncmulatság következik. Julius huszadikán, vasárnap délután a Banat-pályán országos kerékpárverseny lesz, melyen az AMTE, Meteor aradi, Törekvés, Crisana nagyvárad-i egyesületek, valamint Karánsebes, Rékás, a Glória és a Kinizsi teljes gárdái vesznek részt. Vasárnap este kilenc órakor birkozóverseny lesz a TAC és Kinizsi birkozó között, utána a TTE nyolcas gárdája gyakorlatokat mutat be korláton és nyújtón. Ezt kardverseny követi a TTE vivógárdája és ifj. Pelegrini részvételével. Az ünnepély fénypontja Temesvár és Kolozsvár válogatott ökölvívóinak versenye lesz.

A montevideói stadionban a futballvilágbajnokságok során Chile válogatottjai Mexikó legjobbjával találkoztak és a mérkőzést a chilei csapat nyerte meg 3:0 arányban. Az Orth György által trenirozott Chile-csapat szenzációs formát játszott és megsemmisítő lényen győzte le a mexikóikat. A győztes csapatban mindenki a torna favoritját látja.

— **Marta Sándor táblai főelnök szabadságon.** Marta Sándor dr. temesvári ítélőtábla főelnöke, tegnap kezdte meg nyári szabadságát. A táblai főelnök feleségével együtt először Brassóban férjénél levő leányát látogatja meg, onnan Karlsbadba utazik, ahol szeptember tizenötödikéig marad. Távollétében Fehér Kristóf dr. táblabíró helyettesíti.

— **Dobrescu Aurélt tisztázták.** Bukarestből jelentik, hogy a csiki erdőpanamában a vizsgálat Dobrescu Aurél volt alminisztert az ellene emelt vádak alól teljesen tisztázták. A vizsgálóbíró határozatában kifejti, hogy Dobrescu a Vornic által elkövetett visszaélésekről nem tudott semmit.

Magyar kulturmunka

A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület nagyszabású őszi programja

A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület, mely csak néhány évvel ezelőtt alakult meg, de máris jelentős sikerekre tekinthet vissza, összeállította legközelebbi programját. Az egyesület munkáját hathatósan elősegíti az a körülmény, hogy az ősszel tető alá kerülő Magyar Házban az egyesület hetységhez jut és megfelelő terem áll rendelkezésre, melyben kulturális előadásait megrendezheti. Az egyesület munkáját Strauss operettjével, a Cigánybárávai kezdi meg. A tavalyi szezonban nagy sikert aratott irodalmi kulturdélutánokat folytatni fogják és az idény Katona József, Gyulay Pál, Jókai Mór, Lévy József, Tompa Mihály, Várady Antal emlékére irodalmi estélyeket rendeznek. Tervbe vették temesvári írók műveiből összeállított estély megtartását is. Képzőművészeti előadást rendeznek, melynek keretében a híresebb magyar szobrászok és festők életét és működését ismertetik. Magyar

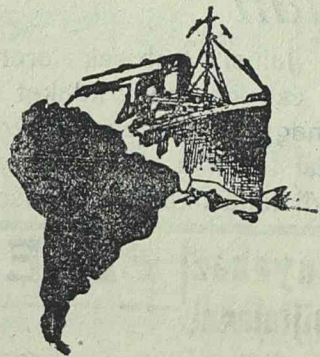
zeneszerzői est is lesz és ezen híres magyar klasszikus zeneszerzők műveiből ének-, zongora, és hegedűszólokat, valamint kisebb operajeleneteket mutatnak be. A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület tervbe vette, hogy pártoló tagjai a tagságdíj fejében ingyen látogathatják az előadásokat. A társasélet kimélyítése szempontjából kéthetenként táncos teaestélyeket rendeznek. Az egyesület fiókjával, melyek Nagyszentmiklóson és Zombolyán vannak, továbbra is szoros együttműködést kíván fenntartani. Szó van arról, hogy az orsovai, perjámosi és resicai magyar műkedvelők szintén megalakítják a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület ottani fiókját. A vezetőség, élén Rudas Jenő elnökkel, Bakos László főrendezővel és Tamás Antal titkárral, lázasan dolgozik az őszi programon, mely bizonyosan méltó lesz a kulturális egyesület eddigi hírnevéhez.

— **Mironescu párisi tárgyalásai.** Párisból jelentik, hogy Mironescu román külügyminiszter hosszasan tanácskozott Tardieu miniszterelnökkel. A tárgyalások főként a román-francia kereskedelmi viszony kiszélesítésére vonatkoztak. Mironescu azt ajánlotta, hogy a francia hajóknak szükséges petroleumot Romániából szerezzenek be. A francia miniszterelnök készséggel fogadta az ajánlatot és kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

— **Baran Koriolán hazaérkezett.** Baran Koriolán dr., a városi ideiglenes bizottság elnöke, aki három heti szabadságát Karlsbadban töltötte, tegnap visszaérkezett Temesvárra. Baran hétfőn ismét átveszi a város ügyeinek vezetését.

— **Kinevezések a pénzügyigazgatóságon.** A pénzügyminiszter Macedonsky végzett joghallgatót és Fasciescu Jánost a temesvári pénzügyigazgatósághoz másodosztályú ellenőröknek nevezte ki. Stoica Remust, aki eddig a temesvári pénzügyigazgatóságon teljesített szolgálatot, a pénzügyminiszter ellenőri minőségben az oravicai pénzügyigazgatósághoz osztotta be szolgálatára.

* **Megvan-e már Önnek az ELBE Harisnyaház kedvezményes bevásárlási könyvecskéje? Figyelje hirdetésünket!**

Argentina, Brazília és Uruguayba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egységes III. osztályú hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Klein Gyula

ügynöksége

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6

Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinica Gosiscu 41 bis Cernauti, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

— **Halálozás.** Orsováról jelentik, hogy Wicervic Lénárt, a Duna-gőzhajózási Társaság nyugalmazott kapitánya, hatvanhat éves korában meghalt. Az elhunyt Orsován nagy népszerűségnek örvendett és halála őszinte részvétet keltett. Tegnap helyezték örök nyugalomra és a temetésén Orsova társadalma teljes számban jelent meg.

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
Herznel. Str. I. Vacarescu 28 (Bem-utca)

Telefon 1604. Utlevél-ügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— **Írányt változtatott a Zepelin.** Hamburgból jelentik, hogy a Zeppelin léghajó legújabb északi útja során az utasok beleegyezésével irányt változtatott. Lehmann kapitány ugyanis Izlandnak vette az utírányt és annak megkerülésével Franciaországon át tér vissza Friedrichshafenbe.

— **Meghalt az öngyilkos lugosi asszony.** Wunderlichné, született Muntean Mária, a lugosi adóhivatal pénztárnoknője, mint jelentettük, megmérgezte magát. A mérge az életunt nőt megölte, aki kinos szenvedés után meghalt. A tragikus sorsu nő temetése két nap előtt ment végbe.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 2/10.

— **Korán kezdi.** Braun Sándor józsefvárosi Küttl-terti ékszerész jelentést tett a rendőrségen kiskorinasa ellen, aki tőle apránként huszezer lei értékű ékszert es perlopott. A megtévedt tanoncot, a tettét beismerte, átkísérik az ügyészségre.

SOHA nem lesz

jobb alkalmat modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett részletfizetés!

Hehn József és Fia

butorgyára

Administrația județului Timiș-Torontal

No. 18171/1930

Publicațiune de licitațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 26 Iulie 1930, ora 1 a. m. se va ține licitațiune publică cu termin scurt de 15 zile pentru aprovizionarea cu 345 m. c. piatră spartă din cariera Surduc, natură granit, sau dela o altă carieră similară, necesar pentru întreținerea drumurilor vicinale a) Ofșenita-Banloc—Partos între km. 0-9+380 b) Ciacova—Voiteg km. 0-9+380

Licitațiunea se va ține la Prefectura județului Timiș-Torontal Palatul Societății Timiș-Bega în biroului Președinte al deleg. cons. județ. etaj II în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din legea Ctb. publice.

Dni concurenți vor depune oferta cu ofertele lor timbrate conform legii, și o garanță de 5% asupra sumei oferite în numerar sau în efecte de Stat, — care garanță după adjudicare se va completa — conform art. 105 din legea Ctb. publice până la 10%.

Pe plicul închis și sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Ofertantului, b) Sectorul de soseana județeană la care se refera oferta. Se va depune și un esantion al pietrei sparte, prevazut cu sigilul ofertantului.

Oferte în valută forte, întărziate sau date prin telegramă telefon, și supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor de pe deviz este de Lei 210.850.

Devizul, caetul de sarcini, și orice alte informațiuni se pot obține în zilele de lucru între orele 9—13 delabiroul Economic județean, etaj I ușa No. 9.

Ofertanții vor indica în scris în ofertă că cunosc în întregime devizul din chestiune și acceptă toate condițiunile stipulate în caetul de sarcini.

Timișoara, la 5 Iulie 1930.

Președinte, Șeful serviciului
Indiscifrabil Indiscifrabil

Rádió

Péntek. (Július 18.) Budapest.
9 óra 15: Hangverseny Erdélyi Blanka, Gregor Vilmos és Pázmán György közreműködésével. 12 óra: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra 30: Banda Marci és cigányzenekarának zenéje. 8 óra: Az Operaház zenekara keringőket játszik, utána Pataky-jazz. 11 óra: Hegedüs Gyula és cigányzenekarának játéka. **Bécs.** 11 óra: Puccini Bohémélet című operájának I. és II. felvonása gramofonlemezekon. 12 óra: Szórakoztató zene. 3 óra 20: Puccini Bohémélet című operájának III. és IV. felvonása gramofonlemezekon. 8 óra: Mozart A hámis kertész című vigoperájának előadása, utána tánczene. **Berlin.** 7 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Kamarazene utána tánczene. **Belgrád.** 7 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Zongorahangverseny. 8 óra 45: Hangverseny. 10 óra 15: A rádiózenekar, játéka. **Bukarest.** 5 óra: A Marcuzenekar játéka. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Hamburg.** 8 óra 30: Wagnerest. 10 óra 50: Kávéházi zene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny közvetítése Varsóból. 10 óra 30: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Jazz két zongorán. 9 óra: Meghalsz-e katona? című hangjáték előadása, utána kávéházi zene. **Leipzig.** 7 óra 40: Szórakoztató zene. 9 óra 40: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 15: Tánczene. **Milánó.** 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. **München.** 8 óra: Diákzenekar játéka. 9 óra 45: Baritonadalok. **Prága.** 9 óra: Orosz zongoraművek. 9 óra 20: Zoubek hegedűművész hangversenye. 10 óra 15: Kávéházi zene. **Róma.** Pietri Isten veled ifjuság című operettjének előadása.

Szombat. (Július 19.) Budapest.
9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Katonazene 5 óra: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Az iglói diákok című operett előadása. 10 óra 15: A tiroli császárvadászok énekkvartettjének hangversenye, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: A Léderer-zenekar játéka. 1 óra: Gramofonzene. 3 óra 20: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Kamarazene. 8 óra: Kálmán Imre est. **Berlin.** 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny Leipzigről. 9 óra: Zenés kabaré, utána tánczene. **Belgrád.** 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Cselló- és zongorajáték. 9 óra: Rádiózenekar játéka. 10 óra 15: Nemzeti zenekar hangversenye. **Bukarest.** 5 óra: Szórakoztató zene. 6 óra 10: Román zene harmoniumon. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: Seidmann Gabriella hegedűművész hangversenye. 9 óra 15: Oboaszóló. 8 óra 15: Népies hangverseny Varsóból. 11 óra: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám est. 12 óra: Gramofontánczene. **Leipzig.** 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Kabaré-előadás. 10 óra 20: Tánczene. **Milánó.** 9 óra 25: Kamarazene, utána tánczene. **München.** 7 óra 45: Énekkvartett. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 45: Kávéházi zene.

Sport

Fantasztikus cikket közöl egy pesti sportlap a temesvári proficsapat megszerzéséről

Temesvárott Ripensia néven tudvalevőleg az első romániai profiklub van alakulóban. A profi egyesület alapításával kapcsolatban a Budapesti Sporthírlap szenzációs cikket közöl. A lap tudni véli, hogy Lazar Kornél dr., a Kinizsi volt elnökének megbízásából Ormay Ottó temesvári sporthírlapíró játékosok verbuválása végett hosszabb időt Magyarországon időzött. A cikk rámutat arra, hogy az első profi egyesület alakítását Károly király rendkívüli figyelemmel kíséri, az egyesület állami támogatásban is részesül és a játékosok megélhetéséről, valamint elhelyezéséről kitűnően kívánnak gondoskodni. A király kívánsága az is, hogy az új egyesület Chinezul-Kinizsi néven működjék. Ormay Ottó nemrégiben Debrecenben is járt, ahol a Bocskay játékosával, nevezetesen a temesvári Zemlerrel és az aradi Telekyvel, akik mindketten évek előtt a Kinizsi kitűnőségei voltak, folytatott tárgyalásokat. Amikor a Bocskay vezetősége tudomást szerzett Ormay debreceni tartózkodásának céljáról, a rendőrséghez fordultak védelemért, mert Ormay állítólag magyar állampolgárként szerepelt Debrecenben. A debreceni rendőrség

azonban az ügybe való beavatkozásra illetéktelennek mondotta magát. Zemlernek és Telekynek állítólag Ormay azt mondotta, hogy Tánzer és Berkessy, a Ferencváros két kitűnő embere, már le is utazik Temesvárra. Zemler és Teleky, amikor megkérdezték őket, nem voltak hajlandók az Ormayval folytatott tárgyalásra vonatkozólag felvilágosítást adni. Ormay Debrecenből Budapestre utazott és ott folytatott hasonló tárgyalásokat. A lap szerint Ormay Tánzer, Auert, Ströcköt és Barátkyt kívánja leszerződtetni a temesvári proficsapat részére. A lap végül aggodalmát fejezi ki, hogy az összes erdélyi származású játékosokat elviszik Magyarországból.

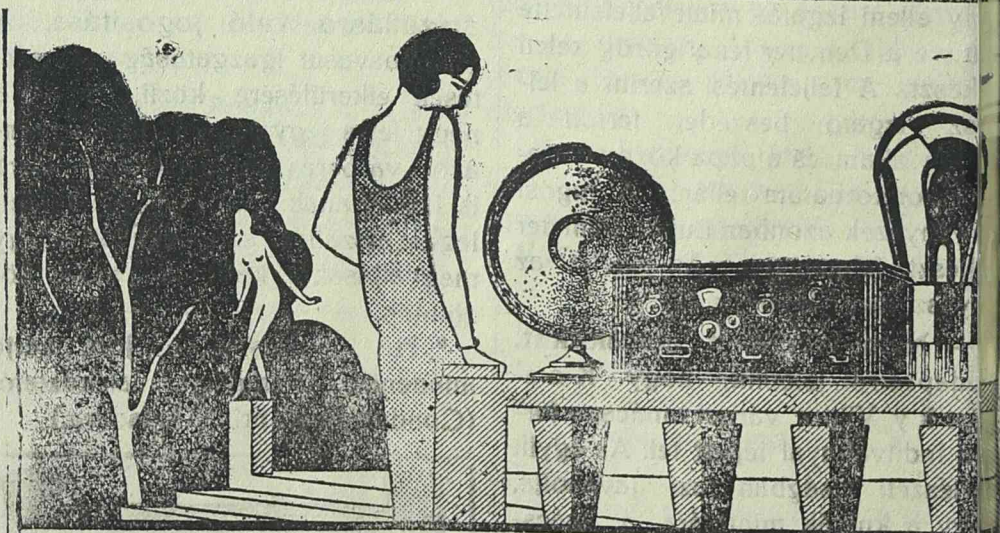
A Sporthírlap cikkére vonatkozólag megkérdeztük Ormay Ottót, aki kijelentette, hogy járt Debrecenben, Budapestben és Magyarorszag több más városában is, azonban látogatásai tisztára magánjellegűek voltak. Tárgyalásokat senkivel sem folytatott és Zemlert Debrecenben csak szülei megbízásából kereste fel. Fantáziának minősíti az egész cikket, amit leginkább igazol az, hogy Barátky jelenleg a Hungária csapatával Mexikóban van és így nem is beszélhetett vele.

Közgazdaság

A közeljövőben mindenütt kapható vizumigazolványokkal lehet átlépni a magyar határt és az utólagos vizum is felesleges lesz

Írtunk arról, hogy a magyar külügyminiszteriumban tanácskozások folynak, amelyek egyrészt a magyar vizumkényszer megszüntetésének lehetőségét célozták, másrészt a magyar vizum megszerzésére akartak új rendszert életbeléptetni. Ezek a tanácskozások tegnap befejezést nyertek. A külügyminiszterium megállapította, hogy ami a vizumkényszer megszüntetését illeti, az csak a kölcsönösség alapján lehetséges. Mindaddig, amíg az erre irányuló tárgyalások kedvező eredményt nem értek el, addig a magyar külügyi kormány is fentartja a kötelező vizumot. Az értekezlet azonban megoldást talált, hogy a külföldi magyar konzulátusokon és követségeken kívül másutt is beszerezhető legyen a magyar vizum. A külügyminiszterium ezt a jogot a magyar érdekképviseleteknek, nevezetesen a budapesti kereskedelmi és iparkamarának, valamint a mezőgazdasági kamarának engedte át. Ezt a kérdést úgy kívánják gyakorlatilag megoldani, hogy a két kamara igazolványokat bocsát ki, azokat külföldi megbízottainál helyezi el és ezen igazolványok megvásárlása és felmutatása ellenében minden előzetes vizum nélkül át lehet lépni a magyar határt és az utólagos vizum

megszerzése sem szükséges. A külügyminiszteriumban lefolyt tanácskozások és a döntés nyilvánosságra kerülése után a budapesti kereskedelmi és mezőgazdasági kamarák vezetői ebben a kérdésben tárgyalást kezdtek a pénzügyminiszterrel. Ugyancsak tárgyalások indultak meg a magyar vizum árának leszállítása tekintetében is, mert a külügyminisz-

Standardyne HÁLÓZAT
EUROPAVEV
TUNGSRAM BÁRIUM
CSÖVEKKEI

A „Standard” csereakciót augusztus 15-ig meghosszabbítottuk.

Ne üljön fel hangzatos reklámokra mert ha
jövőjét meg akarja tudni,
csak az
igazi jósnő
keresse fel
Bonnáz-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

ter ebben az irányban a dörög...
W e k e r l e Sándor dr. pénzügy...
niszterre bizta. A magyar határ...
lépésére jogosított új igazolvány...
kat már a közeljövőben kibocsát...

A budapesti malmok t...
nap hozták nyilvánossá...
a boletatörvény következtél...
megváltoztatott új lisztárak...
Eszerint a dupla nullás liz...
41.75—43, a nullás liz...
41.50—42.75, a kettes liz...
38.75—40, a négyes liz...
31.75—33, a hatos liz...
22.50—23.50, a nyolcas liz...
pedig 11.75—12.50 pengő...
kerül. A nullás rozs ára 33.0...
az egyes számú rozs peig...
23.50 pengő.

Románia a Jóvátéti Bankb...
Bukarestből jelentik, hogy a k...
mány Románia megbízásából...
Nemzetközi Jóvátéti Bank ig...
gatóságába Zauceanu Sándor...
meghatalmazott miniszteri küld...
Zauceanu egyben az egész kis...
tántot képviseli.

Külföldre viszik a bányam...
kásokat. Resicáról jelentik, hog...
bányamunkások toborzása és el...
litása Franciaország részére tov...
folyik. Az első csoport elszáll...
után tegnap a munkások újabb...
portja indult az új munkahely...
fője.

A termények új szállítási...
fája. Bukarestből jelentik, hog...
államvasutak vezérigazgatósága...
készítette a termények szállít...
vonatkozó új tarifát és az aug...
tus elsején lép életbe. Az áll...
vasutak új áru- és személytar...
szeptember elsején lesz csak érv...
ny.

A budapesti tőzsde jegyzé...
(Július 17.) Leszámitolóbank 86,
Kereskedelmi Bank 106, Angl...
Magyar Bank 75, Magyar Hitel 62,
Pesti Hazai 178, Drasche 10,
Csáky-Prackfalvi 8, Urikányi 11,
Rima 71.6, Salgó 40.2, Altalás...
Köszén 566, Beocsini 154.8, Naci...
128.5, Spodium —, Szikra...
Ganz-Danubius 95.6, Magyar cuk...
98.8, Délcukor 101.5, Lipták —, E...
8.5, Nóva 27.2, Temesvári Sz...
—, Temesvári Sör —.

Próhirdetések

PRÓHÍRDETŐINK FIGYELMÉBE.

Éveken át nagy anyagi áldozatok árán azt a kedvezmény nyújtottuk a hirdetőinknek, hogy minden havi díjletetés után díjmentesen közölhetünk egy-egy tíz szögig terjedő apróhirdetést. A gazdasági viszonyok változása miatt, a közjótékonyság érdekében hozott állandóan növekvő kiadásaink arra kényszerítettek, hogy az ingyenes hirdetések rendszerét augusztus hó elsejével megszüntessük. Kizárólag előfizetőinknek továbbra is azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon a hirdetés másodszori folyólagos közlésénél huszonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszeri közlésénél hetvenöt százalékos engedményt adunk, ötször pedig díjmentesen közöljük.

Mindazoknak, akik állást keresnek, vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését minden százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepén az álláskeresőket olcsóbbá tesszük. Az ilyen álláskeresői hirdetés ára tíz szögig tizenöt le. Egy szó ára a többi apróhirdetésnél három le, vastagabb betűkötlet, legkisebb apróhirdetés arminc le.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalékos félárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat le.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő küldése költséggel jár.

Alkalmazás

Részvénytárság

Éves némi gyakorlattal bíró hivatalnoknő. Gép- és gyorsírást tudók könyven. Ajánlatokat „Józsefváros 900” jellegre kiadóba kérünk. (2195)

Adás-vétel

Egy bécsi zongora

Egy kerékpár olcsón eladó. Gyárvaros, Tej-u. 1. (2179)

Fehér lószőr-matrac,

öttaállvány, lámpák és 4 drb. nagy süsszofa olcsón eladó. Hitelbank em., ajtó 4. (2203)

Butorokat

legolcsóbban kaphat

R. WINKLER-nél

Komplett keményfa hálószobákat 10.000 leért, ugymint egyes butorok darabokat is II. BUIZÁSI-UT 12. sz. 2-es villamos végállomásánál. A TURUL cipőgyárral szemben

Családi ház

rom- és kétszobás parkettás, fürdő-előszobás lakásokkal havi 7500 le jövedelemmel 585.000 leért eladó. Bövebbet II., Mérleg-u. sarok trafikán. (2207)

Olcsón eladók

anyaromás nagy tükrök, különféle szőnyegek, szőnyegek, tonették, lámpák, nádgarnitúra, fehér bőkos állvány, sezlón, márványosodó felszereléssel, nagy Phönix-álmá. Cim: Kossuth Lajos-u. 31. Józsefvárosi piac) házmesternél. (2177)

EGY LÉHA EMBER TÖRTÉNETE

(A nagyháboru-előtti kisidőből)

Írta: VIDA PÉTER

A Déli Hírlap eredeti regénye.

24. folytatás

És éppen ez volt egyik oka, hogy az általam annyira megkivánt multról eddig annyira hallgattam előtted, — senki megvetését ne érezzed szármásásod miatt! Hiszen megvan az efféle megvetésnek is a maga ellenszere. Nos, ezen a gyógyszeren munkálkodtam husz esztendőig és hiszem, hogy jól. Dolgoztam, fukarkodtam, vagyonkám megtízszereztem, — gazdag vagy! S vagyonos emberre vajjon ki merne görbe szemmel?! A számottévó emberek különben is már rég tulvannak a husz év előtti eseményeken: Feri bácsi nincsen többé, az öreg plébános is elköltözött abba a másik világba, amelyikről annyit prédikált életében és bevégezte a jegyző is, a süket tanító meg elkerült innen, azt sem tudom hová, — immár csak kettőnk „titka” a születésed „titka”. Mert hogy a fenséges nép? A falu szája? Hidd el, fiam, ez nem számít, éppen az általam megteremtett „drága gyógyszer” miatt nem. Ez már kezdetben sem emlegetett a Kerekes Örsze fiaként, hanem az egész környék a Sánra Arasztos fiának ismer... bizony lehet, a Te fiad már úgy írhatja majd a nevét, hogy „Sántha-Arasztos”...

De megvallom, más oka is volt, amiért eddig annyira titkoltam előtted a „titkot” s amiért senkinek a házban, Roza néniemnek sem volt szabad erről beszélnie. Féltem, hogy ön-magadtól. Nem akartam, hogy a te még tulságosan fogékony lelkedbe is méregként vegye bele magát egy olyan végzetes tudat, amilyen engem kísértett egész ifjúságomban, — merthogy az én életem végett pusztulnia kellett anyám életének. Te azonban már husz éves vagy most, amikor megtudsz magadról ilyesmit, és érett ésszel bizonyára másképp ítéled meg ezt, mint én anakidején; ugye? Hiszen amióta Te vagy, már-már leráztam magamról én is a hajdani sötét képek sötét hatását. A multat, a voltat, hosszú idő után csak ez a te kivánságod elevenítette fel bennem — és ezzel majdnem egyidejűleg még valami.

Hadd mondjam el ezt is. Hozzá kívánczok ehhez az én történetemhez: egy léha ember történetéhez. A városban akadt dolgom, vonatra ültem. A vonaton egy tűzérezdes szólított meg. Grindebeck. Sánta lábam és szemüvegem hívta fel rám a figyelmét. Én bizony nem ismerem volna meg. Megszélesedett, meggömbölyödött. Barna zubbonya feszült a hasán és vízszintes ráncokat vetett a mellén. Arca is megpuffadt és orra is piros meg kék színekben tündökölt. S úgy látszik, amióta pléhgallért hord, magyarul is majdnem elfelejtett már. De más-különben még mindig a régi rajongó, mert alig estünk át a viszontlátás örömein, rögtön karonfogott és cipelt a maga fülkéjébe, nagyban áradozva: — Freund, ein Mädchen!... Ein Märchen: sag ich dir!... Barátom!...

Wunderschön!... Wie eine Sommer-nacht!...

Csakugyan nagyon szép leány volt. Öreg barátom kedvéért is, de tagadhatatlanul a magam kedvteléséből is, szóba elegyedtem vele; vonaton könnyen megy az ilyesmi.

— Anyukámat kísértem le Keszedombra, most meg megyek vissza Pestre — jegyezte meg a leány.

Rémes gyanu villant fel bennem.

— Hogy hívják édesapját?

— Agárdy Zoltánnak.

Azt hiszem, elsápadtam. Lelkemben pillanat alatt felgyülemlt mind a régi gyűlölet. Kirohantam a fülkéből.

Mert gyűlölöm ezt az embert még most is, gyűlölöm! S ime, gyűlölöm minden ivadékát is. Gyűlölöm, gyűlölöm őket mind és szeretném ezt a gyűlöletet Tebeléd is beoltani, ha valaha netán összehoz velük a véletlen sors...

Édes fiam Máté! Rég gyóntam utoljára. Akkor huszéves sem voltam, maholnap meg már ötvenet írok, — s ime, most megint gyóntam: Neked!

Hát ennyi! Az enyémmnél jobb sorsot kíván Neked — szerető Apád.

XVIII.

Arasztos Mátéról rossz híreket kapott az apja.

A fiu hirtelenében teljesen megváltozott. A józan, a jó, a szolid Máté most éjszakázik, iszik, dorbézol, a züllés útján van, alig lehet ráismerni... Az első ilyen hírekre még nem sokat adott. Hanem aztán levelet kapott egy vadidegen embertől, aki panaszkodott neki, hogy az ő fia állandóan Arasztos Máté társaságában van, aki sajnosan éppenséggel nem mondható jó társaságnak, mert léha, roppant léha, — ő már nem bír saját fiával, kíséreljen meg hát valamit Arasztos Loránd a magáéval.

S ekkor határozta el, hogy meglátogassa a fiut.

Váratlanul érkezett. Délben állított meg Mátéhoz.

Ez akkor még édesdeden aludt a gyürt ágyon, az állotszagu levegőben.

Nem rohanta meg, nem ébresztette fel, hanem szép csendesen eléjeült és megvárta, míg magától ébred.

Sokáik tartott, de végre mégis elkövetkezett.

— Mi van veled, fiam? kérdezte ekkor.

— Velem?... Semmi.

— Semmi?! Hallom és látom. Igen rossz bőrben vagy!

Máté felkőnyökölt az ágyon, merőn apja szemébe nézett és most ő kérdezett:

— Igen; hát... akarod tudni, mi bajom?

— Persze, hogy akarom. Én gyóntam neked, most gyónj meg te nekem... Nos?

— Szerelmes vagyok.

— És ezért, te balga!... — nevetett az apja. — Ez az egész.

— Ez.

— Ó, te!... Na és halljuk: olyan izé... urilány?

— Az.

— Hm. Ez kissé komplikálja az ügyet. De hát elzúlni? Egy értelmes embernek? Egy leány miatt! Ki hallott ilyet?!... Intézd el valahogyan a dolgot: csábítsd el azt a leányt, vagy vedd el feleségül; bánom is én!

— Apám... én Agárdy Zoltán lányát szeretem!

(Vége.)

Eladó ház

udvarban, kétszobás komplett lakással, kerttel, — bankkölcsönrel terhelve. — Ujszabadsfalva XVII. utca 10. sz. Bonyhádi fűszeressel szemben. (2198)

Olcsó talpbőr

és felsőbőrök kaphatók Hammer bőrgyár, Temesvár IV., Bonnáz-u. 20. (375)

2 cséplőgarnitúra

magánjáró, 86 eladó. Dencsi Antal, Gyér. (673)

Olcsó, szép

és jó butorok nagy választékban Györfy Testvéreknél, Gyárvaros, Rékási-ut 4. (915)

Eladó

jókarban levő gyermekágy. Mehala, Vársor 10, Bozsák. (2210)

Fürdőkadat

jókarban lévő, megvételre keresek. Szt. György-patika, IV. ker., Bonnáz-utca. (2211)

Uj butorraktár

Mindennemű butorok, hálók, ebéd-lők, uriszobák, konyhaberendezések legolcsóbb árban Rosenberg asztalosnál, I. Kinizsi-u. 3, az udvarban. (1074)

Lakás

2 udvari szoba előszobával

irodának vagy raktárnak azonnal kiadó. Bövebbet szívességből Dr. Várnay iroda, Hitelbank. (2204)

Egy szobás-konyhás

lakás aug. 1-ére kiadó. Cim Gyárvaros, Tej-utca 14. (2206)

Udvari lakás

két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. III. ker. Kaszáló-sor 4. (2197)

Butorozott szoba

egy személy részére aug. 1-re kiadó. Blaskovits-telep, Str. N, Murgu (Angyal-u.) 4-b. (2212)

Különféle

Facsilárok

állandó raktoron a legművésziesebb kivitelben Szánthó László szobrásznál. Király-utca 11. (563)

Férfiöltönyöket

jutányosan készít legújabb divat szerint Bóviz Tamás, Bessenyei-telep, I. utca 7. sz. (999)

Cserépkályhák

átrakását és tisztítását szakszerűen végzi Gyenes, Ujszabadsfalva, XVII. utca 10. sz. (562)

Frígeria

moderna si higienica „Gogoasa” Str. Bonnáz 18-a. (564)

Radovan György

műasztalos. Műbutor, templomi és üzleti berendezések készítését saját vagy beadott terv szerint vállalom szolid árak mellett. Temesvár III., Kereszt-tér 3. (390)

Olcsó cipőjavítás!

Talpalások elpusztíthatatlan erős anyagból. Férfi cipőtalpalás sarokkal 160 le. Női talp és sarok 110 le. férfi cipőfestés 75 le. Özv. Bősze Emilné, IV., Bem-u. 9. Javítókat átvessz belvárosi megbízottam: Varga Jenő, Löffler-palota, B. IV. em. balra. (1472)

Déli Hírlap

SZOMBAT
1930 JULIUS 19

LEGUJABB

ÉJFEL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉS

Az antiszemita olyan rémhireket terjesztettek, hogy a zsidók meg akarták gyilkolni a királyt

A belügyminiszteriumot a bukovinai és besszarábiai antiszemita kilengések foglalkoztatják. A két országrészből még mindig riasztó hírek érkeznek készülő pogromokról. Ezzel szemben a belügyminiszteriumban tegnap újabb értekezlet volt és azon megállapították, hogy a kormánynak sikerült a rendet és békét helyreállítani. Az értekezlet foglalkozott a szucsavai törvényszék felmentő ítéletével, amely az egész országban feltűnést keltett. Az értekezleten elhatározták, hogy

felkéri az igazságügyminisztert, küldjön ki sürgősen vizsgálóbiztost a bukovinai igazságügyi hatóságok magatartásának felülvizsgálására.

Joanitescu Pompil pénzügyi alminiszter elhatározta, hogy személyesen utazik Bukovinába és a helyszínen igyekszik az őslakosság terhein enyhíteni.

A szucsavai zsidók tegnap nagy izgalommal tekintettek a hetivásár elé, mert erre a napra hirdette a kamatellenes liga a gyűlését is. A szucsavai piacérré vezető utakat csendőrtisztek és megerősített csendőregénység szállotta meg és minden, a vásárra igyekvő gazdát igazoltattak, kikutattak, vajjon nincsen-e nála fegyver. A belügyminiszteriumhoz érkezett jelentés szerint a vásár alkalmával semmiféle rendzavaró incidens nem történt és a nap nyugodtan telt el. Cadere Viktor dr. belügyi államtitkár értekezletet tartott a bukovinai bankigazgatókkal és felhívta őket, hogy a kamatlábat szállítsák le.

Amíg az értekezlet tartott a cuzisták olyan híreket terjesztettek, hogy a zsidók megkísérelték a király meggyilkolását.

Az államtitkár erre falragaszokon és dobszóval a lakosság tudomására adta, hogy a király meggyilkolásáról szóló híradság közönséges aljas koholmány. Cadere különben, aki teljhatalommal intézkedik Bukovinában, tegnap részletes jelentést küldött a kormánynak és abban közli, hogy erélyes intézkedésekkel sikerült a rendet hely-

reállítani és amennyiben szükség mutatkozik, úgy az alarntörvény alapján jár el a rendbontókkal szemben.

Ismeretes, hogy Dumitrescu borsai görög keleti lelkész felszólította a zsidókat, hogy hagyják el a községet. Borsát csendőrkülönítmény szállta meg és ez alkalommal Sfetea csendőrkapitány, aki erélyes kézzel tartja fenn a rendet, tizen-nyolc parasztot letartóztatott, akiket a rendtörvény alapján bíróság elé állít.

A zsidó parlamenti csoport tagjai tegnap Bukarestben gyűlést tartottak és ez alkalommal a súlyos antiszemita kilengésekkel foglalkoztak.

A parlamenti frakció tagjai egyetértőleg megállapították, hogy a kormányt terheli a felelősség az eseményekért, mert nem járt el erélyesen a rendbontókkal szemben és nem előzte meg az eseményeket.

Ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy az anarchisztikus jellegű mozgalmak következtében — ha azt nem törlik le — pogromtól kell tartani. A zsidó képviselők és szenátorok elhatározták, hogy július huszonharmadikán országos értekezletet tartanak és azon az összes zsidó alakulatok megbízottai részt vesznek.

A szegény ruthén nép szomorú sorsa felkelti Európa szánalmát

A római Popolo d'Italia című lap hosszú cikkben foglalkozik D'Gerando Felix francia író könyve nyomán a szlovenszói ruthén falvak lakosságának helyzetével és reámutat arra a veszélyre, amelyet az elkeseredett és mellőzött szegény ruthén nép között a szovjet propaganda jelent. A cikk hangsúlyozza, hogy a ruthénokat rendkívül súlyosan érintette a Magyarországtól való elszakadás, mert nemcsak szoros érzelmi kapcsolat

füzte ezt a népet Magyarországhoz, hanem kizárólag a magyar alföldön végzett munkából éltek. A lap figyelmébe ajánlja a prágai kormánynak, hogy másképpen bánják jövőben a ruthénnel, amit Európa érdeke is megkövetel. A ruthén lakosság helyzetével foglalkozik az Ambrosiano című lap is, amelyben Mosea Rodolfo kiváló publicista közöl cikket és a helyszínén szerzett szomorú tapasztalatait írja meg.

A Népszövetség gyámsága alá kívánja helyezni Jugoszlávia a Páneurópa-tervet

A jugoszláv kormány szintén elkészítette Briand Páneurópa memorandumára vonatkozó válaszát és azt Párisban az illetékes helyen át is adták. A belgrádi kormány válaszában kijelenti, hogy a mozgalom legnagyobb jelentőségét abban látja, hogy Briand-memoranduma új kedvező léggör kialakulását készíti elő. Nagyrabecsüli azokat a törekvéseket, amelyek az európai államok között fennálló ellentéteket új módszer szerint akarják elintézni. Ez az új módszer közeledést hoz létre a

népek között. A jugoszláv kormány a meghívást elfogadja és résztvesz a genfi ülésnek ideje alatt egybeülő európai összejövetelen. A válasz szerint az Európai Egyesült Államoknak a Népszövetség védnöksége alatt kell megalakulni, mert nem állhat azzal ellentétben. A jugoszláv kormány megállapítja azt is, hogy az európai államok közös érdekeit érintő problémák fenforgása igazolja Briand tervét, mert a Népszövetség csak azon kérdésekkel foglalkozik, amelyek valamennyi

tagját érintik.

A külföldi, sajtó tegnap részben foglalkozott a magyar vasútszövegeivel is és élénken kommentálta a magyar kormány állásfoglalását.

Gandhi kibékül az angolokkal. Londonból jelentik, hogy Indiából olyan értesítések érkeztek, mintha Gandhi hívei közeledést mutatnának az angol kormányhoz. A két ellenfél között a tárgyalások már megindultak. A hanel Londonban igen bizakodó. Gandhi egyébként a fogadásban nyugodtan viselkedik a fonalat fon.

Nincs szabadulás. A budapesti tábla tegnap döntést hozott a vesztegetéssel vádolt Vay Kázmér miniszteri tanácsos és társa letartóztatása ügyében. A tábla úgy döntött, hogy Halasy Géza előzetes letartóztatását megerősítette. A határozat indoklásának lényege az, hogy konkrét ténybeli bizonyítékok a két gyújtított ellen eddig ugyan nem merültek fel, de alapos gyűjtések mellett. Ilyen körülmények között a fogvatartás indokolt. A tábla döntése végső fokon intézte el a letartóztatás ügyét és így Vay Kázmér szabadon kell mondanai arról, hogy hamarosan ismét szabadon kerülhet.

Orrolnak a cseh lapok. Színájában legközelebb gazdasági konferencia lesz, amelyet a kormány Jugoszlávia és Magyarország kereskedelmi tényezőit is meghívta. Tudható dolog, hogy az agárd blokk megteremtéséről szó. Most a prágai lapok foglalkoznak a színajai értekezlettel és hangjukból érezhető idegesség nyilatkozik meg. Csehszlovák lapok elégtelenségüknek adnak kifejezést. Csehszlovákiának a tárgyalásokról való kikapcsolása miatt. Általában a prágai sajtó le akarja tompítani a színajai értekezlet jelentőségét és kijelenti, hogy annak sem politikai, sem pedig kereskedelmi politikai jelentősége nem lesz.